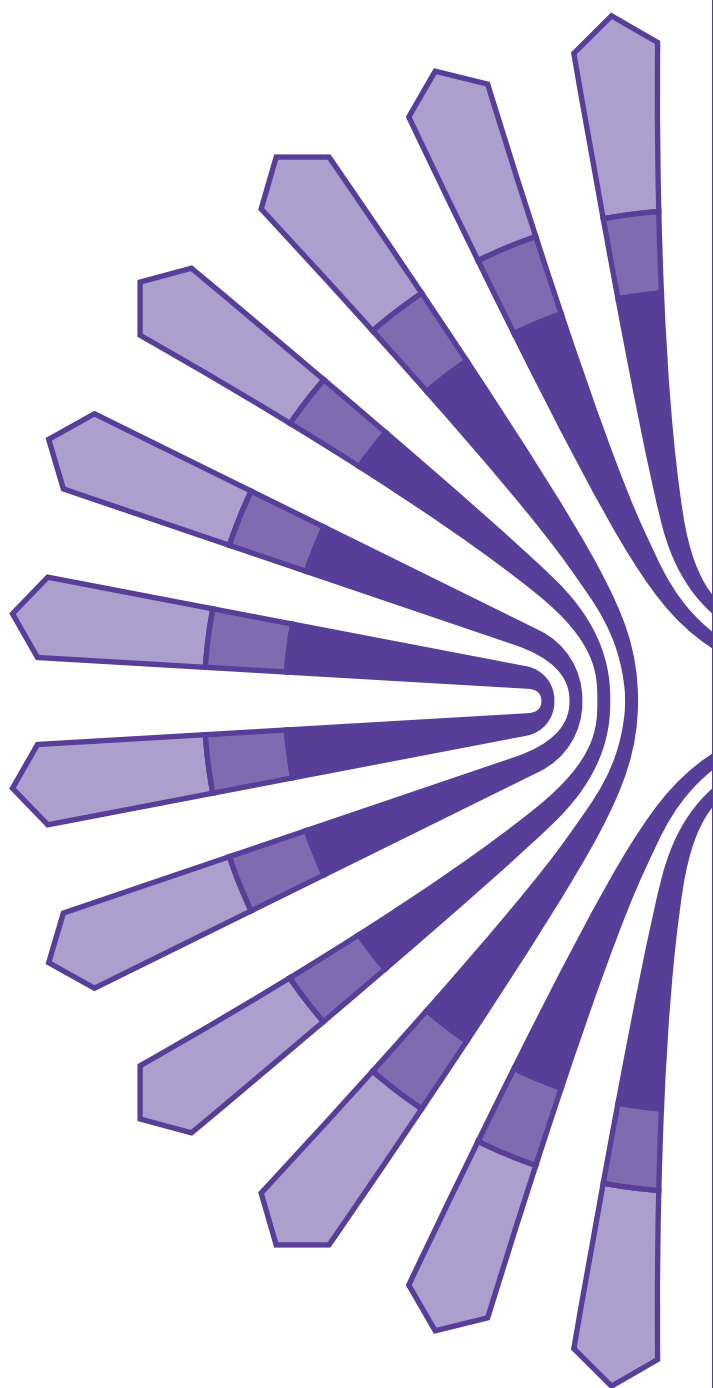

بخش ششم

ارتقای دیپلماسی علمی با گسترش آموزش بین‌المللی

۱-۶- میزبانی از شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام

شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام که به اختصار CINUV نامیده می‌شود، یکی از شبکه‌های کمیته دائمی همکاری‌های علمی و فناوری کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی با نام اختصاری کامستک (COMSTEC) است. میزبانی شبکه CINUV با جمهوری اسلامی ایران، است این شبکه که پایگاهی مهم و غنی برای تقویت و توسعه آموزش عالی همگانی جهان اسلام است، برای تحقق عدالت در عرصه دانش و اندیشه با تعمیق و تثبیت آموخته‌ها تلاش می‌کند. دانشجویان، اساتید، دانشگاه‌ها و نخبگان از طریق این شبکه می‌توانند با توجه به علایق و گرایش‌های خود در زمینه‌های مختلف علوم، به عرضه توانمندی‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و مهارتی بپردازند. دبیرخانه شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام در سازمان مرکزی دانشگاه پیام نور مستقر است.

۱-۱-۶- اهداف شبکه

این شبکه به منظور تحکیم روابط و ارتقای سطح همکاری‌های علمی، آموزشی، پژوهشی و فناوری میان کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی OIC، از طریق ایجاد زمینه‌های مناسب برای حمایت از برنامه‌های توسعه شبکه‌های آموزش و پژوهش مبتنی بر فناوری‌های نوین اطلاعاتی و مخابراتی و مهندسی دانش، ترویج فرهنگ تعاون و مشارکت و تسهیل همکاری و همفکری میان نخبگان، اندیشمندان و دانشمندان کشورهای اسلامی اهداف زیر را دنبال می‌کند:

- ایجاد و تقویت مفاهیم کیفیت و الگوهای مدیریت راهبردی در حوزه آموزش عالی در جهان اسلام بخصوص کشورهای عضو OIC؛
- ارتقای جایگاه و نقش دانشگاه‌های از راه دور، مجازی و هوشمند در برنامه‌های توسعه ملی، منطقه‌ای در جهان اسلام به خصوص کشورهای عضو OIC؛
- فراهم نمودن زمینه همکاری‌های مشترک برای بهره‌برداری از هم‌افزایی میان دانشگاه‌ها، مراکز علمی، فرهنگی و پژوهشی در جهان اسلام بخصوص کشورهای عضو OIC؛
- انجام و ارائه پروژه‌های مشترک علمی، پژوهشی، فرهنگی، مدیریتی درون و برون شبکه‌ای در همه سطوح؛
- ارتقای سطح دستاوردهای تحقیقات علمی و آموزشی در جهان اسلام به خصوص کشورهای عضو OIC؛
- توسعه شبکه دانش و پژوهش‌های دانش بنیان و جلوگیری از فرار مغزها؛
- ایجاد بازارهای ملی و بین‌المللی برای ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های از راه دور، مجازی و هوشمند از طریق پیوند و تقویت شبکه‌ها و تحت پوشش قرار دادن کشورهای اسلامی توسعه نیافته، تأثیر شبکه بر توسعه کشورهای اسلامی؛
- ارتقای سطح کیفی فرهنگ، آموزش، تحقیق و فناوری در جهان اسلام؛
- افزایش متقاضیان آموزش عالی و تحصیلات تکمیلی؛

- تسریع در ارتقای عدالت در حوزه آموزش، پژوهش و فناوری؛
- کاهش شکاف دیجیتالی در کشورهای اسلامی؛
- شناخت بهتر کشورها از ظرفیت‌های مختلف علمی و پژوهشی یکدیگر و ارتباطات مؤثر جهت رفع مشکلات بنیادین در جهان اسلام؛
- دسترسی آسان و سریع به جامعه دانش محور و اقتصاد مبتنی بر دانش.

۶-۱-۲- مزایای شبکه و عضویت در آن

- اعتباربخشی بین‌المللی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های امکان جذب و تبادل دانشجو، استاد، پژوهشگران، اعضای هیئت علمی و کارشناسان به منظور ارتقای میزان دانش پژوهشگران و انتقال تجربیات تخصصی آن‌ها در کشورهای اسلامی توسط این شبکه؛
- حمایت از مطالعات امکان‌سنجی از طریق تحلیل SWOT و دیگر روش‌های نوین در پژوهش‌های آموزشی، پژوهشی، فنی، پزشکی، صنعتی، رویدادهای استارت‌آپی، فن‌بازارها و ایجاد دانشگاه‌های هوشمند در کشورهای اسلامی و اعضای OIC؛
- حمایت از طرح‌های کاربردی دانش‌بنیان و غنی در زمینه‌های مرتبط با دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام و توسعه کشورهای اسلامی و اعطای گواهی‌های معتبر به آن‌ها؛
- حمایت از کنفرانس‌های تخصصی، کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی در حوزه نظام آموزشی، نیروی انسانی ماهر و همچنین سازوکارهای پژوهشی؛
- بهره‌مندی از ظرفیت‌های آمایشی و پایشی رتبه‌بندی دانشگاه‌ها برای ارائه خدمات جامع به دانشگاه‌های دارای ظرفیت؛
- استفاده از تسهیلات سامانه جامع ارائه خدمات به دانشجویان و اساتید دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام پس از استقرار سامانه و با همکاری بانک توسعه اسلامی؛
- بهره‌مندی از ظرفیت‌های بانک اطلاعاتی شبکه در توسعه ارتباطی با دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام و دیگر کشورهای دارای فناوری آموزشی هوشمند در جهان جهت شناخت از ظرفیت‌ها و توسعه فعالیت‌ها؛
- حمایت و تجلیل از نخبگان و کارآفرینان عرصه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام و بسترسازی برای رشد آنان؛
- تعریف و حمایت نظام مالکیت فکری و معنوی محصولات آموزشی و محتواهای علمی و دانش ایجاد شده در کشورهای اسلامی و اعضای OIC؛
- بهره‌مندی کشورهای عضو CINVU از امتیاز جدیدترین شیوه‌های آموزشی و ایجاد برنامه‌های آموزش مجازی در کشورهای خود؛
- بهره‌مندی از ظرفیت‌های تبلیغاتی در سایت CINVU و ارائه دستاوردهای نوین هر دانشگاه به دیگر کشورهای عضو در کامستک و بسترسازی برای ایجاد مشاغل عرصه مجازی؛
- بستری مناسب برای اعتبارسنجی و اعتباربخشی به مدارک و گواهی‌های علمی به منظور هم‌سطح‌سازی آن‌ها در کشورهای عضو کامستک و اعطای گواهی‌های معتبر به مقالات علمی و پژوهش‌های کاربردی و بنیادین؛
- حمایت از طرح‌های اثرگذار علمی-پژوهشی و دیگر امور مرتبط با حوزه نشر الکترونیک در جهان اسلام و ارائه خدمات جامع در این عرصه با همکاری ISC و دیگر دانشگاه‌های مجازی توانمند؛
- بهره‌مندی از ظرفیت‌های جشنواره‌ها و المپیادهای بین‌المللی مرتبط با عرصه مجازی که با حمایت و مشارکت این شبکه برگزار می‌شود؛
- غنابخشی و حمایت ویژه به حوزه علم و فناوری و تحقیق و توسعه به واسطه تعاملات گسترده این شبکه با دیگر نهادها و سازمان‌های ملی و بین‌المللی.

۶-۱-۳- وظایف شبکه

- ارائه امکانات آموزشی و پژوهشی در فضای هوشمند که اهداف، انتخاب‌ها و گزینه‌های مناسب زمانی تحصیلی داشته باشند و با ارائه ظرفیت مجازی بتواند مواد آموزشی و پژوهشی مناسب و ابزارهای آموزشی بهینه درون و بیرون از شبکه تولید کند؛
- ارائه زیرساخت برای تولید محتواهای آموزشی و پژوهشی تحت وب همچون محصولات صوتی و تصویری، چندرسانه‌ای، آزمایشگاه‌های مجازی برای همکاری درون و بیرون شبکه‌ای؛
- ایجاد زمینه به منظور انتقال تجارب موجود (اطلاعات، منابع انسانی و...) در حوزه فناوری‌های آموزشی، پژوهشی و فناوری ابزارهای آموزشی در کشورهای اسلامی عضو شبکه و دیگر شبکه‌ها؛
- کمک به روند تبادل استاد و دانشجو و کارشناسان به منظور ارتقای میزان دانش پژوهشگران علمی و آموزشی و انتقال تجربیات تخصصی آن‌ها در کشورهای اسلامی و پذیرش عضویت دانشکده‌ها و مراکز آموزش مجازی برای ارتقا و تبدیل شدن به دانشگاه مجازی؛

۲-۶- کارگروه ملی همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه‌های ایران با دانشگاه‌های باز جهان

در اجرای بند د ماده ۶۴ قانون برنامه توسعه ششم و با توجه به مأموریت محوله به دانشگاه پیام‌نور در امر آموزش از دور، باز و ترکیبی و با توجه به سابقه عضویت و فعالیت چندین ساله دانشگاه در همکاری با انجمن بین‌المللی دانشگاه‌های باز دنیا و انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز طرح پیشنهادی در خصوص تشکیل «کارگروه ملی همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه‌های ایران با دانشگاه‌های باز جهان» با محوریت دانشگاه پیام‌نور با مجوز ۱۶/۲۷۸۶۹۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۵ مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار گرفت.

۱-۲-۶- مأموریت کارگروه

طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های توسعه همکاری‌های علمی - بین‌المللی با دانشگاه‌های هدف (دانشگاه‌های باز دنیا) از طریق جلب مشارکت دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی و فناوری و بسترسازی برای ایجاد و ارتقای اکوسیستم آموزش الکترونیکی و از دور و اجرای دوره‌های مشترک آموزشی، انجام طرح‌های تحقیقاتی مشترک، فراهم آوردن فرصت‌های مطالعاتی، تبادل استادان، اعضای هیئت علمی و دانشجویان، برگزاری نشست‌ها، کارگاه‌ها و سمینارهای علمی و هرگونه برنامه مؤثر که به توسعه و تعمیق فعالیت‌های دو یا چند جانبه بین‌المللی در حوزه آموزش باز، از دور، الکترونیکی و یادگیری ترکیبی.

۲-۲-۶- چشم‌انداز

از رهگذر تعامل و همکاری‌های علمی - بین‌المللی بهینه دانشگاه‌های ایران با دانشگاه‌های باز دنیا، نظام آموزش باز و از دور ایران با محوریت دانشگاه پیام‌نور، برخوردار از مرجعیت علمی در اکوسیستم آموزش الکترونیکی و آموزش باز و از دور منطقه و راهبر اثربخش و کارا به منظور ارتقای فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، نوآوری و کارآفرینی در این حوزه، خواهد بود.

۳-۲-۶- عضویت و همکاری فعال در مجامع علمی مرتبط به مأموریت دانشگاه در آموزش از دور

با توجه به سابقه هجده ساله دانشگاه پیام‌نور به عنوان عضو مؤسس انجمن بین‌المللی آموزش باز و از دور (ICDE)^۱ و سابقه سی ساله دانشگاه پیام‌نور به عنوان عضو پیوسته انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز (AAOU)^۲ در مجامع علمی مذکور حضور فعال و مؤثری داشته و تا سال ۲۰۲۲ عضو کمیته اجرایی انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز بوده و دانشگاه پیام‌نور نقش مهمی در سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی ارکان این انجمن‌های مهم داشته است.

۱- (ICDE) International Council for Open and Distance Education

۲- Asian Association of Open Universities

INTERNATIONAL
COUNCIL FOR OPEN AND
DISTANCE EDUCATION

A global network for online, open and flexible education

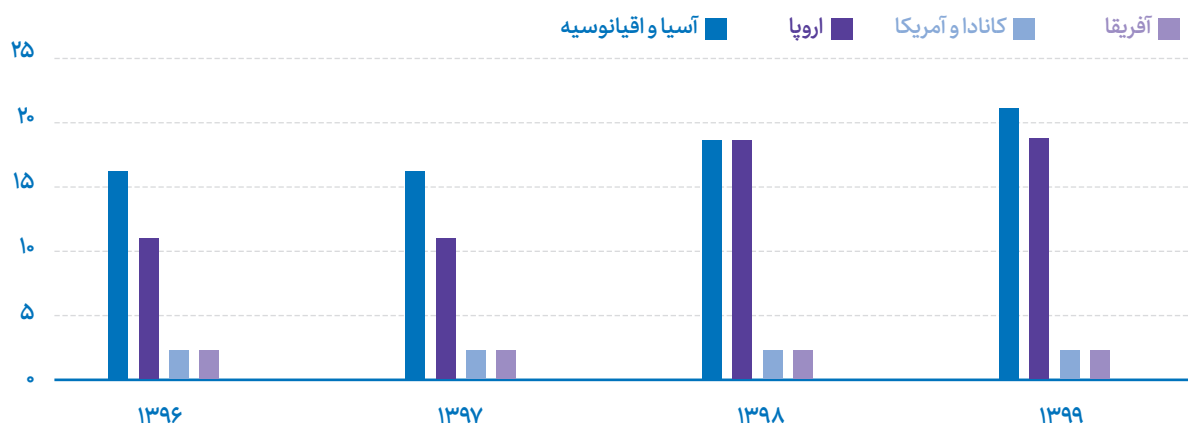
ASIAN ASSOCIATION
OF OPEN UNIVERSITIES

انعقاد تفاهم‌نامه همکاری دانشگاه پیام نور با برخی دانشگاه‌های باز جهان مانند دانشگاه باز ایندیانا گاندی هند، دانشگاه باز مالزی، دانشگاه باز سوکوتای تاماتیرات تایلند، دانشگاه باز علامه اقبال پاکستان؛

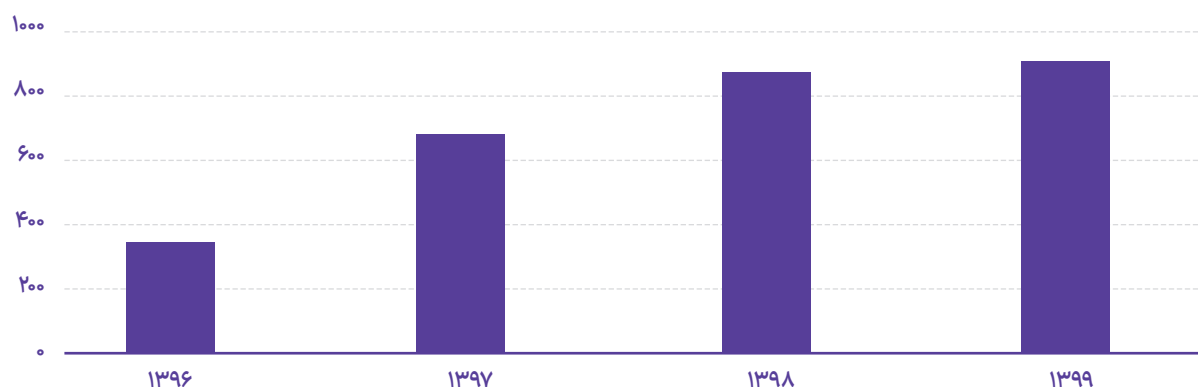
نقاط جغرافیایی که دانشگاه پیام نور در حوزه برون مرزی خدمات آموزشی و پژوهشی ارائه می‌دهد:

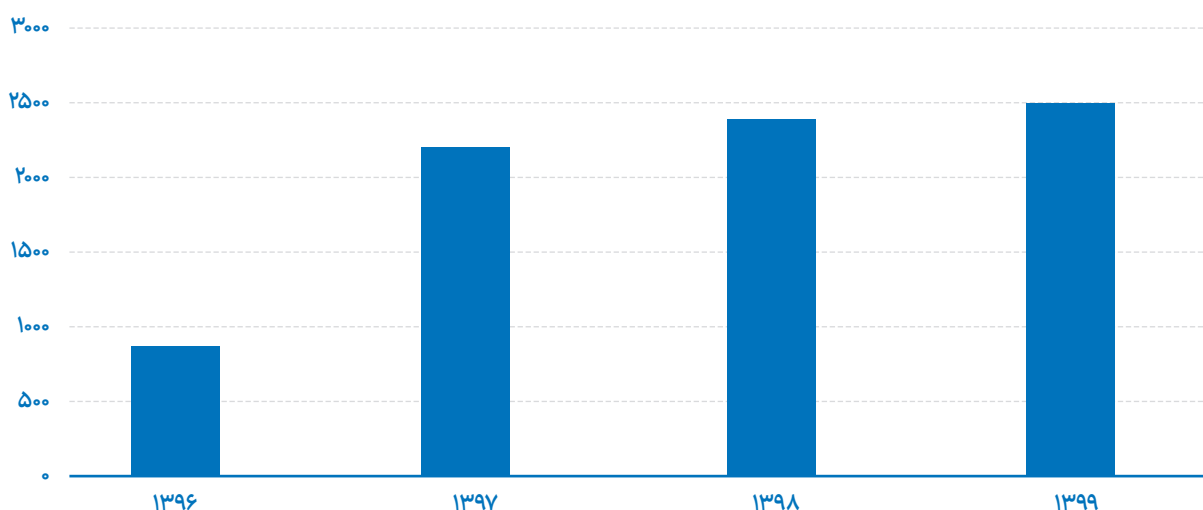
نام کشور	نماینده	نام کشور	نماینده	نام کشور	نماینده	نام کشور	نماینده
عراق	اربیل	عربستان	مکه	آذربایجان	نخجوان	آلمان	هامبورگ
امارات	دبی	ازبکستان	تاشکند	سوئد	استکهلم	فرانکفورت	
فرانسه	پاریس	ایتالیا	میلان	سوئیس	ژنو	مونخ	
بلژیک	بروکسل	روسیه	مسکو	تورنتو		یمن	صنعا
گرجستان	تفلیس	افغانستان	هرات	کانادا	ونکوور	بوسنی	سارایوو
مالزی	کوالالمپور	کویت	کابل	آمریکا	لس‌آنجلس	نیوزلند	ولینگتون
عمان	مسقط	هلند	لاحه	اکراین	کیف	قبرس	نیکوزیا
ارمنستان	ایروان	تاجیکستان	دوشنبه	مجارستان	بوداپست	نیجر	نیامی
تانزانیا	دارالسلام	آلمان	برلین	چین	پکن	هندوستان	دهلی نو
استرالیا	کانبرا			کره جنوبی	سئول	لبنان	بیروت
ترکیه	استانبول			پاکستان	کویت	یونان	آتن
ژاپن	توکیو				اسلام‌آباد	اتریش	وین
قطر	دوحه					آذربایجان	باکو

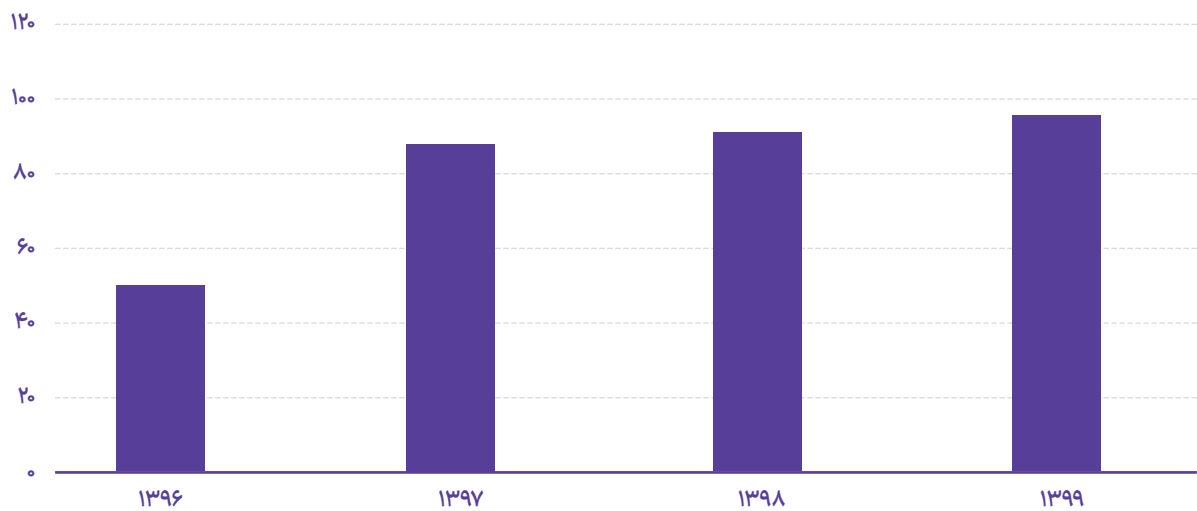
نمودار ۱- پوشش‌های جغرافیایی امور آموزش و پژوهشی مرکز امور بین‌الملل به تفکیک قاره‌ها

نمودار ۲- روند رشد تعداد دانشجویان کارشناسی برون مرزی

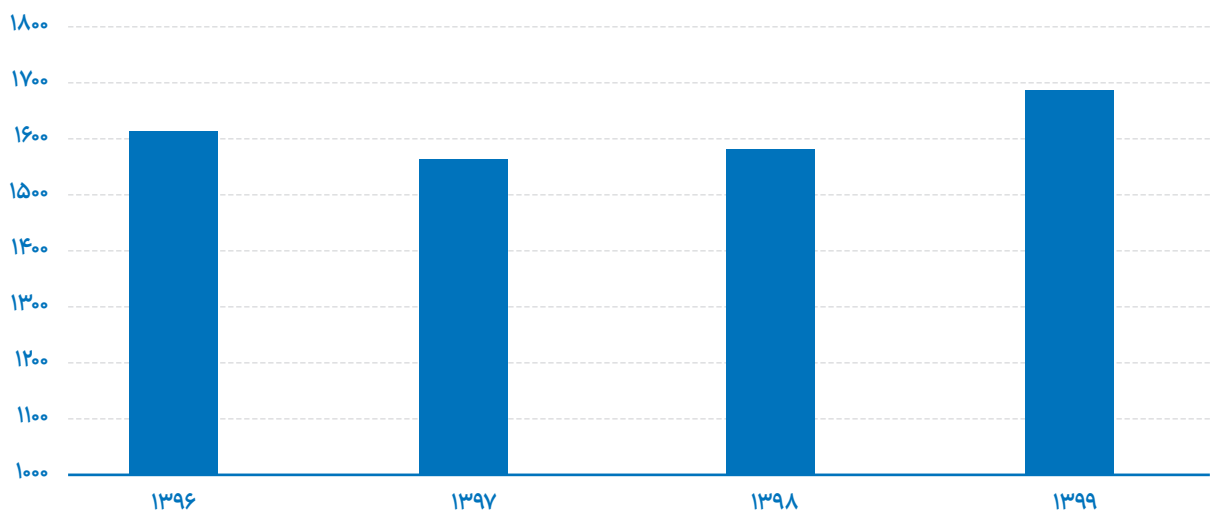

نمودار ۳- روند رشد تعداد دانشجویان کارشناسی ارشد برون مرزی

نمودار ۴- روند رشد تعداد دانشجویان دکترا برون مرزی

تعداد دانشجویان غیرایرانی شاغل به تحصیل در مراکز و واحدهای داخل کشور دانشگاه پیام نور

نمودار ۴- تعداد دانشجویان غیرایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه پیام نور

۳-۶- ارتقا ارتباطات بین‌المللی با ایجاد هاب بین‌المللی آموزش مجازی

براساس اسناد بالادستی و به منظور گسترش دیپلماسی علمی بخش‌های مختلف دانشگاه در یک هماهنگی مناسب در جهت تقویت ارتباطات بین‌المللی و نیز فعال‌سازی هاب بین‌المللی آموزش‌های مجازی فعالیت‌های مناسبی را انجام داده‌اند.

۳-۶-۱- اسناد بالادستی:

- بند بیست و هشتم سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران مبنی بر لزوم گسترش همکاری‌های دو جانبه بین‌المللی و تحکیم روابط با جهان اسلام
- راهبرد کلان نهم نقشه جامع علمی کشور مبنی بر تعامل و اثرگذاری در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام
- بند هشتم بخش ۲-۲ مبنی بر گسترش همکاری در حوزه‌های علم و فناوری با مراکز معتبر بین‌المللی
- بند «د» ماده شصت و چهارم قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰) که به دانشگاه پیام‌نور اجازه داده شده با همکاری دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌های داخلی نسبت به ایجاد قطب (هاب) بین‌المللی جهت ارائه آموزش‌های مجازی (الکترونیکی)، نیمه حضوری، باز و از راه دور اقدام نماید
- مصوبه هشتم نوزدهمین جلسه هیئت امنای دانشگاه پیام‌نور مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۴ مبنی بر تقویت و توسعه شبکه جهانی در دانشگاه
- مصوبه یازدهم پنجاهمین نشست عادی هیئت امنای دانشگاه پیام‌نور مورخ ۱۳۹۸/۴/۱۱ مبنی بر لزوم ایجاد واحدهای بین‌المللی در مناطق مرزی
- مصوبه چهاردهم پنجاه و یکمین نشست عادی هیئت امنای دانشگاه پیام‌نور مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۴ مبنی بر ایجاد مراکز، واحدها و نمایندگی‌های دانشگاه پیام‌نور در خارج از کشور

۳-۶-۲- ایجاد هاب بین‌المللی آموزش مجازی

- اهم فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده در دانشگاه پیام‌نور در خصوص هاب بین‌المللی به شرح زیر است:
- اخذ مجوز پذیرش دانشجوی غیرایرانی برای دانشگاه پیام‌نور مراکز تهران جنوب، تهران غرب، تهران شرق و ری و جذب ۹۳ دانشجو غیرایرانی شهریه‌پرداز؛
 - در شرف امضا بودن تفاهم‌نامه ایجاد هاب بین‌المللی دانشگاه‌های فعال در ارائه آموزش‌های مجازی (الکترونیکی) با ۵ دانشگاه داخلی

- پیشرو در آموزش مجازی شامل دانشگاه‌های تهران، امیرکبیر، علم و صنعت، علوم پزشکی شیراز، شبکه مجازی جهان اسلام و وزارت ارتباطات؛ ارسال درخواست همکاری با تمامی دانشگاه‌های باز دنیا در خصوص همکاری در اجرای هاب بین‌المللی آموزش مجازی و از راه دور از جمله دانشگاه باز لندن، دانشگاه باز هلند، دانشگاه باز کانادا و دانشگاه باز استرالیا و که متأسفانه به دلایل مختلف از طرف این دانشگاه‌ها با استقبال مواجه نشد.
- گسترش فعالیت برون مرزی دانشگاه در افغانستان و پذیرش حدود ۹۲۰ نفر دانشجوی علی‌رغم محدودیت‌های ایجاد شده در فعالیت دانشگاه پیام نور هرات و مزار شریف و ساماندهی آموزشی و مالی این مرکز؛
- پذیرش ۱۰۱۰ دانشجوی دیگر ایرانی و غیرایرانی در ۵۹ کشور بر اساس آموزش مجازی و از راه دور؛
- گسترش فعالیت دانشگاه در شهرهای نجف (عراق)، اربیل (عراق)، باتومی (گرجستان)، ترکیه (استانبول، آنکارا)، اسلونی، توکیو (ژاپن)، پکن و شانگهای (چین)، سئول (کره جنوبی)، کیف (اکراین)، سوریه و لبنان، جمهوری آذربایجان (نخجوان) از سال ۱۳۹۷ تاکنون؛
- ادامه فعالیت بیشتر دانشگاه در حوزه آموزش از راه دور در کشورهای امارات، قطر، بلژیک، گرجستان (تفلیس)، مالزی، ارمنستان، تاجیکستان، تانزانیا، نروژ، ازبکستان، ایتالیا، کویت، آلمان، اتریش، آذربایجان (باکو)، و سوئد؛
- ساماندهی امور آموزشی و مالی قراردادهای قبلی دانشگاه در حوزه بین‌الملل؛
- برنامه‌ریزی‌های اولیه برای در نظر گرفتن ساختمان مرکز هاب بین‌المللی در زمینی به مساحت ۱۷ هکتار با یک ساختمان شش طبقه در شهر کرج؛
- پیگیری پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی در قالب دوره‌های مشترک تحصیلی برنامه Dual Degree و Join Degree با دانشگاه کازارین خارکف اکراین و پاریس ۱۳ که تفاهم‌نامه همکاری منعقد شده است.
- اقدام برای برگزاری دوره‌های مجازی آموزش‌های کوتاه مدت بین‌المللی؛
- ارائه تمامی دروس اصلی و تخصصی در رشته‌هایی که دانشگاه دارای مجوز شیوه الکترونیکی است برای تمامی دانشجویان برون مرزی؛
- شروع همکاری با دانشگاه اقبال لاهوری (Open University) با امضا تفاهم‌نامه و فعالیت دفاتر هر دو دانشگاه و مذاکره برای تفاهم برای رشته‌های مشترک و ارائه دروس مشترک؛
- ارائه طرح همکاری در زمینه رشته‌های تحصیلی مشترک در شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام که در کمیته اجرایی شبکه مجازی جهان اسلام و نیز کمیته اجرایی کنفرانس AAOU در اوایل آبان ماه در لاهور پاکستان به میزبانی Virtual University مورد موافقت قرار گرفت و در اسفند ماه سال جاری مجدداً در نشست شبکه مجازی جهان اسلام در کشور ترکیه مطرح خواهد شد.
- اعتبارات تخصیص یافته از بودجه تفصیلی سال‌های ۹۷ و ۹۸ برای زیر ساخت‌های هاب بین‌المللی (جدول ۱).

جدول ۱- اعتبارات تخصیص یافته برای زیر ساخت‌های هاب بین‌المللی		
عنوان	اعتبار سال ۹۷	اعتبار سال ۹۸
هزینه‌های توسعه فناوری	۵۳۵۴	۶۰۰۰
	۹۰۰۰	۹۵۰۰
	۲۵۵۰۷	۲۶۰۰۰
	۴۰۰۰۰	۴۳۰۰۰
جمع هزینه‌های توسعه فناوری	۷۹۸۶۱	۸۴۵۰۰

۶-۳-۳- اقدامات اجرایی برای راه‌اندازی ۹ مرکز بین‌الملل جدید

در راستای تحقق بند «الف» ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه که «به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ارتقای علمی و رقابت بین دانشگاه‌های کشور و تعاملات بین‌المللی در طی اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد واحدها و شعب آموزش عالی با مشارکت دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فنی و حرفه‌ای و دانشگاه جامع علمی کاربردی در داخل کشور در چهارچوب سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام کند.» دانشگاه پیام‌نور اقدامات اولیه برای راه‌اندازی ۹ مرکز بین‌الملل جدید را انجام داده است:

جدول ۲- اسامی مراکز بین‌الملل در مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی

ردیف	نام استان	نام منطقه آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی	عنوان مرکز بین‌الملل
۱	خوزستان	منطقه آزاد تجاری، صنعتی اروند	مرکز بین‌الملل اروند
۲	خراسان جنوبی	منطقه ویژه اقتصادی بیرجند	مرکز بین‌الملل بیرجند
۳	آذربایجان غربی	منطقه آزاد تجاری، صنعتی ماکو	مرکز بین‌الملل ماکو
۴	آذربایجان شرقی	منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس	مرکز بین‌الملل ارس
۵	گیلان	منطقه آزاد تجاری، صنعتی بندرانزلی	مرکز بین‌الملل بندرانزلی
۶	مازندران	منطقه ویژه اقتصادی بندر نوشهر	مرکز بین‌الملل بندر نوشهر
۷	سیستان و بلوچستان	منطقه آزاد تجاری، صنعتی چابهار	مرکز بین‌الملل چابهار
۸	خراسان رضوی	منطقه ویژه اقتصادی دوغارون	مرکز بین‌الملل دوغارون
۹	خراسان رضوی	منطقه ویژه اقتصادی سرخس	مرکز بین‌الملل سرخس